

A8-0091/2019

26.2.2019

PRANEŠIMAS

dėl 2018 m. Komisijos ataskaitos dėl Turkijos
(2018/2150(INI))

Užsienio reikalų komitetas

Pranešėja: Kati Piri

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE	15
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE	16

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl 2018 m. Komisijos ataskaitos dėl Turkijos (2018/2150(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į ankstesnes rezoliucijas dėl Turkijos, ypač į 2016 m. lapkričio 24 d. rezoliuciją dėl ES ir Turkijos santykių¹, 2016 m. spalio 27 d. rezoliuciją dėl žurnalistų padėties Turkijoje² ir 2018 m. vasario 8 d. rezoliuciją dėl žmogaus teisių padėties Turkijoje³,
- atsižvelgdamas į 2018 m. balandžio 17 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl ES plėtros politikos (COM(2018)0450), 2018 m. ataskaitą dėl Turkijos (SWD (2018)0153) ir persvarstyta ir 2018 m. rugpjūčio mėn. patvirtintą Turkijos orientacinę strategijos dokumentą (2014–2020 m.),
- atsižvelgdamas į 2016 m. gruodžio 13 d. pirmininkaujančios valstybės narės išvadas ir 2018 m. birželio 26 d. Tarybos išvadas ir į ankstesnes atitinkamas Tarybos ir Europos Vadovų Tarybos išvadas,
- atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 3 d. derybų su Turkija programą ir į tai, kad, kaip ir visų narystės siekiančių šalių atveju, Turkijos stojimas į ES priklauso nuo to, ar visiškai laikomasi Kopenhagos kriterijų,
- atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 18 d. Tarybos sprendimą 2008/157/EB dėl principų, prioritetų ir sąlygų, įvardytų Stojimo partnerystės su Turkijos Respublika programoje (stojimo partnerystė)⁴, ir ankstesnius 2001 m., 2003 m. ir 2006 m. Tarybos sprendimus dėl stojimo partnerystės,
- atsižvelgdamas į bendrą pareiškimą po 2015 m. lapkričio 29 d. ES ir Turkijos aukščiausiojo lygio susitikimo ir ES ir Turkijos veiksmų planą,
- atsižvelgdamas į 2005 m. rugsėjo 21 d. Europos bendrijos ir jos valstybių narių paskelbtą pareiškimą, kuriame įtraukta nuostata, kad visų valstybių narių pripažinimas yra būtinas derybų elementas, taip pat nustatyta, jog reikia, kad Turkija visapusiškai įgyvendintų Ankaros susitarimo papildomą protokolą visų valstybių narių atžvilgiu, be apribojimų ar diskriminacijos pašalindama visas laisvo prekių judėjimo kliūtis,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK) 46 straipsnį, kuriame nurodoma, kad susitariančios šalys įsipareigoja vykdyti galutinius Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) sprendimus kiekvienoje byloje, su kuria jos susijusios kaip bylos

---

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0450.

² Priimti tekstai, P8_TA(2016)0423.

³ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0040.

⁴ OL L 51, 2008 2 26, p. 4.

šalys, ir todėl į Turkijos įsipareigojimą įgyvendinti visus EŽTT sprendimus,

- atsižvelgdamas į tai, kad pagal organizacijos „Žurnalistai be sienų“ paskelbtą 2018 m. pasaulio spaudos laisvės indeksą Turkija tarp 180 šalių užima 157-ąją vietą,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos rezoliuciją 1625 (2008) dėl Graikijos ortodoksų gyventojų nuosavybės ir paveldėjimo teisių ir jos fondų Gekčeados (Imrozo) ir Bozdžados (Tenedo) salose,
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. lapkričio 13 d. rezoliuciją dėl Turkijos veiksmų, dėl kurių kyla įtampa Kipro Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje¹, ir 2015 m. balandžio 15 d. rezoliuciją dėl armėnų genocido 100-ųjų metinių²,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Venecijos komisijos nuomones, ypač į 2017 m. kovo 10–11 d. nuomones dėl Konstitucijos pakeitimų, dėl kurių bus balsuojama per nacionalinį referendumą, dėl neseniai priimtuose įstatyminiuose dekretuose dėl nepaprastosios padėties numatytų priemonių, susijusių su žiniasklaidos laisve, dėl baudžiamųjų taikos teisėjų pareigų, kompetencijos ir veiklos, į 2017 m. spalio 6–7 d. nuomonę dėl įstatyminio dekreto Nr. 674 nuostatų dėl vietos demokratijos veiklos, 2016 m. gruodžio 9–10 d. įstatyminius dekretus Nr. 667–676 dėl nepaprastosios padėties, priimtus po nepavykusio 2016 m. liepos 15 d. valstybės perversmo, ir 2016 m. spalio 14–15 d. Konstitucijos 83 straipsnio antros pastraipos nuostatų, susijusių su parlamentine neliečiamybe, taikymo sustabdymą,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos žmogaus teisių komisaro 2016 m. liepos 26 d. pareiškimą dėl priemonių, kurių imtasi paskelbus nepaprastąją padėtį Turkijoje,
- atsižvelgdamas į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Demokratinė institucijų ir žmogaus teisių biuro poreikių vertinimo misijos nustatytus faktus ir išvadas 2018 m. birželio 24 d. vykusių priešlaikinių prezidento ir parlamento rinkimų klausimu,
- atsižvelgdamas į 2017 m. balandžio 25 d. Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos (PACE) rezoliuciją Nr. 2156 „Demokratinė institucijų veikimas Turkijoje“, kurios rezultatas – atnaujinta stebėsenos procedūra,
- atsižvelgdamas į 2016 m. kovo 18 d. ES ir Turkijos pareiškimą,
- atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 2 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „Pirmoji Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonės metinė ataskaita“ (COM(2017)0130), 2018 m. kovo 14 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „Antroji Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonės metinė ataskaita“ (COM(2018)0091) ir Komisijos 2017 m. kovo 2 d. Penktąją pažangos, padarytos įgyvendinant ES ir Turkijos pareiškimą, ataskaitą Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai (COM(2017)0204),
- atsižvelgdamas į 2016 m. gruodžio 21 d. Komisijos rekomendaciją dėl Tarybos

---

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2014)0052.

² Priimti tekstai, P8_TA(2015)0094.

sprendimo, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su Turkija dėl susitarimo dėl dvišalių lengvatinės prekybos sąlygų taikymo srities išplėtimo ir muitų sąjungos modernizavimo, taip pat į 2018 m. birželio 26 d. Tarybos išvadas, pagal kurias nenumatoma imtis jokių tolesnių veiksmų siekiant modernizuoti ES ir Turkijos muitų sąjungą,

- atsižvelgdamas į 2018 m. kovo 14 d. Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą „ES pasirengimo narystei pagalba Turkijai: kol kas gauti prasti rezultatai“,
  - atsižvelgdamas į 2019 m. biudžetą, pagal kurį Pasirengimo narystei paramos priemonės II (PNPP II) lėšos Turkijai bus sumažintos 146,7 mln. EUR, atsižvelgiant į padėtį Turkijoje žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės srityse,
  - atsižvelgdamas į 2018 m. kovo mėn. Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro ataskaitą dėl nepaprastosios padėties poveikio žmogaus teisėms Turkijoje, ypač atsižvelgiant į šalies pietrytinę dalį,
  - atsižvelgdamas į ES ir Turkijos readmisijos susitarimą,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A8-0091/2019),
- A. kadangi ES ir Turkijos jungtinis parlamentinis komitetas 2018 m. balandžio 28 d., po trejų tarparlamentinių santykių sustabdymo metų, Briuselyje surengė ilgai lauktą 77-ąjį posėdį;
- B. kadangi, remiantis Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro (UNHCR) duomenimis, Turkija priima daugiausia pabėgėlių pasaulyje ir joje užregistruota daugiau kaip 3 milijonai pabėgėlių iš Sirijos, Irako ir Afganistano;
- C. kadangi teisinės valstybės principo ir pagrindinių teisių, be kita ko, valdžių atskyrimo principo, demokratijos, saviraiškos ir žiniasklaidos laisvės, žmogaus teisių, mažumų teisių ir religijos laisvės, asociacijų laisvės ir teisės į taikų protestą paisymas, taip pat kova su korupcija ir rasizmu bei pažeidžiamų grupių diskriminacija yra esminiai derybų proceso klausimai;
- D. kadangi 2016 m. lapkričio mėn. Parlamentas paragino Komisiją ir valstybes nares laikinai sustabdyti vykstančias stojimo derybas su Turkija ir išipareigojo persvarstyti savo poziciją tuomet, kai neproporcingos priemonės, taikomos esant nepaprastajai padėčiai Turkijoje, bus panaikintos;
- E. kadangi 2017 m. liepos mėn. Parlamentas paragino Komisiją ir valstybes nares laikantis derybų programos nedelsiant oficialiai sustabdyti stojimo derybas su Turkija, jei konstitucinės reformos dokumentų rinkinys bus įgyvendintas be pakeitimų;
1. pažymi, kad nepaprastoji padėtis, kuri nustatyta po bandymo 2016 m. įvykdyti perversmą, buvo pratęsta 7 kartus; palankiai vertina 2018 m. liepos 19 d. sprendimą atšaukti nepaprastąją padėtį; tačiau apgailestauja dėl to, kad 2018 m. liepos mėn. priimtuose naujuose teisės aktuose, ypač Įstatyme Nr. 7145, išlaikomi įvairūs

prezidentui ir vykdomajai valdžiai nepaprastosios padėties metu suteikti įgaliojimai ir iš esmės sudaromos sąlygos pratęsti nepaprastąją padėtį, taikant visus pagal ją nustatytus apribojimus laisvėms ir pagrindinėms žmogaus teisėms; pabrėžia, kad dėl to sumažėja bet koks teigiamas nepaprastosios padėties nutraukimo poveikis; pažymi, kad dėl užsitęsios nepaprastosios padėties Turkijoje pablogėjo teisinės valstybės principo paisymas ir žmogaus teisių padėtis, o tai gali turėti ilgalaikių pasekmių Turkijos institucinei ir socialinei bei ekonominei struktūrai; yra susirūpinęs dėl to, kad policijos pajėgos ir vietos administracijos vis dar taiko nepaprastosios padėties metu nustatytas procedūras; taip pat yra susirūpinęs dėl gerokai pablogėjusios padėties saviraškos, susirinkimų ir asociacijų laisvių ir procedūrinių bei nuosavybės teisių srityje;

2. yra labai susirūpinęs dėl to, kad po perversmo pritaikius griežtas priemones buvo sulaikyta daugiau kaip 150 000 žmonių, 78 000 žmonių areštuota remiantis kaltinimais terorizmu ir daugiau kaip 50 000 žmonių vis dar yra kalėjime, daugeliu atveju neturint įtikinamų įrodymų; reiškia susirūpinimą dėl pernelyg ilgų kardomojo kalinimo ir teismo procesų, dėl to, kad kai kuriais atvejais dar nepateikta jokių kaltinimų, ir dėl šiurkščių sulaikymo sąlygų; taip pat reiškia susirūpinimą dėl plačiai paplitusios praktikos panaikinti sulaikytųjų ir įtariamųjų artimųjų pasus ir pabrėžia, kad, kai panaikinimas nėra tvirtai pagrįstas, reikia užtikrinti tinkamą procesą ir administracinį teisių gynimą; ypač susirūpinęs dėl to, kad, atrodo, tokie suėmimai taip pat vykdomi teisėtų protestuotojų, įskaitant žmogaus teisių gynėjus, žurnalistus ar opozicijos narius, atžvilgiu; yra labai susirūpinęs dėl įtariamo netinkamo elgesio su kalintais ir jų kankinimo, apie kuriuos pranešė kelios žmogaus teisių organizacijos ir JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuras; labai nerimauja dėl pranešimų, iš kurių matyti, kad ilgalaikis kalinimas vienutėje yra dažnai taikomas ir tampa antra pagal dažnumą sulaikytiesiems skiriama bausme; įspėja dėl piktnaudžiavimo kovos su terorizmu priemonėmis įteisinant represijas žmogaus teisių srityje; primygtinai ragina Turkiją laikytis proporcingumo principo taikant savo kovos su terorizmu priemones, taip pat užtikrinti, kad jos kovą su terorizmu reglamentuojantys teisės aktai atitiktų tarptautinius žmogaus teisių standartus;
3. apgailestauja dėl veiksmų, kurių Turkijos vyriausybė ėmėsi prieš Turkijos piliečius trečiojoje šalyje, įskaitant persekiojimą ir grobimą, taip pat atsargų sekimą, ir dėl praktikos, kai žmonės yra raginami karštosiomis linijomis vyriausybei pranešti apie kitus piliečius; yra labai susirūpinęs dėl neteisėto 101 Turkijos piliečio pagrobimo ir ekstradicijos, įvykdytų 18 šalių, kaip patvirtino Turkijos valdžios institucijos 2018 m. liepos 16 d. pareiškime; primygtinai ragina ES valstybes nares nagrinėti visus Turkijos ekstradicijos prašymus skaidriai, vadovaujantis teisminėmis procedūromis, kurios visapusiškai atitiktų tarptautinius žmogaus teisių standartus; pakartoja, kad Interpolo arešto orderiais negali būti piktnaudžiaujama prieš Turkijos disidentus, žmogaus teisių gynėjus, žurnalistus ir vyriausybę kritikuojančius asmenis, pvz., buvusį Sacharovo premijos finalininką Caną Dündarą;
4. pažymi, kad nuo tada, kai buvo įvesta nepaprastoji padėtis, atleista daugiau kaip 152 000 valstybės tarnautojų, įskaitant mokytojus, gydytojus, (taikius) dėstytojus, advokatus, teisėjus ir prokurorus; pažymi, kad 125 000 žmonių kreipėsi į Nepaprastosios padėties priemonių tyrimo komisiją (CoSEM), kuriai pavesta apsvarstyti skundus dėl priemonių, kurių imtasi nepaprastosios padėties metu ir pagal su ta padėtimi susijusius dekretus, ir per dvejus metus priimti dėl jų sprendimą, ir kad 81 000

šių skundų atžvilgiu vis dar turi būti priimtas sprendimas; pažymi, kad labai nedidelis lygis (7 proc.) persvarstytų paraiškų buvo teigiamai įvertintos ir dėl to pareiškėjai buvo gražinti į savo darbo vietas; yra susirūpinęs dėl siauros šios komisijos įgaliojimų apimties, jos nepakankamo nepriklausomumo ir dėl to, kad tyrimai atliekami remiantis tik bylos medžiaga, nedalyvaujant atitinkamam asmeniui; pažymi, kad šie atleidimai iš darbo turėjo labai didelį poveikį atitinkamiems asmenims ir jų šeimoms, įskaitant ekonominį poveikį, ir kad jų atleidimas užtraukė ilgalaikę dėmę jų socialinei ir profesinei reputacijai; ragina Turkijos vyriausybę užtikrinti, kad visi asmenys turėtų teisę į tinkamą procesą ir tai, kad jų bylas pagal tarptautinius standartus peržiūrėtų nepriklausomas teismas, kuris galėtų užtikrinti kompensaciją už materialinę ir moralinę žalą, padarytą dėl savavališko jų atleidimo iš darbo; ragina Turkiją užtikrinti Nacionalinio žmogaus teisių ir lygybės instituto ir ombudsmeno institucijos veiklos, struktūrinį ir finansinį nepriklausomumą, kad būtų garantuotas jų pajėgumas teikti tikras peržiūros ir teisių gynimo galimybes;

5. yra labai susirūpinęs dėl pranešimų, kad Turkijos žvalgybos agentūra naudojami Religijos reikalų direktoratu (*Diyanet*) siekdama persekioti F. Güleno judėjimo opozicijos lyderius arba bet kuriuos kitus oponentus, ir primygtinai ragina ES ir valstybių narių saugumo institucijas iširti šį rimtą suverenumo ir viešosios tvarkos pažeidimą;
6. smerkia tai, kad vykdomoji valdžia vis dažniau vykdo teisėjų ir prokurorų veiklos stebėjimą ir jai daro politinę įtaką; pabrėžia, kad Turkijai reikia iš esmės reformuoti teisėkūros ir teismines institucijas, siekiant pagerinti prieigą prie teisingumo sistemos, padidinti jos veiksmingumą ir suteikti geresnę teisės į bylos nagrinėjimą per pagrįstą laikotarpį apsaugą; pabrėžia, kad šių reformų taip pat reikia tam, kad Turkija laikytųsi savo prievolių pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę; yra susirūpinęs dėl to, kad daugiau nei 4 000 teisėjų ir prokurorų atleidimas kelia grėsmę teisminių institucijų nepriklausomumui ir nešališkumui; taip pat mano, kad daugiau nei 570 advokatų areštas yra kliūtis teisei į gynybą ir teisės į teisingą bylos nagrinėjimą pažeidimas; taip pat smerkia žmogaus teisių advokatų sulaikymą ir teisminį priekabiavimą; ragina Reformų veiksmų grupę peržiūrėti teismų reformos strategiją ir suderinti ją su reikiama ES ir Europos Tarybos standartais; ragina Turkiją per visą reformų procesą užtikrinti visų susijusių suinteresuotųjų subjektų, ypač pilietinės visuomenės organizacijų, dalyvavimą; ragina Komisiją stebėti tinkamą ES finansavimo, skiriamo teisėjų ir teisėsaugos pareigūnų mokymams, kuris neturėtų būti naudojamas represiniam elgesiui įteisinti, panaudojimą;
7. susirūpinęs pažymi, kad, Europos prieglobsčio paramos biuro duomenimis, nustačius nepaprastą padėtį, Turkijos piliečių pateiktų prieglobsčio prašymų skaičius labai išaugo ir dėl to Turkija dabar yra penkta pagal prieglobsčio prašymų, pateiktų ES valstybėse narėse, skaičių; pažymi, kad 2018 m. rugsėjo mėn. dėl daugiau nei 16 000 prašymų turėjo būti priimtas sprendimas pirmosios instancijos lygiu;
8. pabrėžia žiniasklaidos laisvės ir nepriklausomumo svarbą, nes tai yra viena iš pagrindinių ES vertybių ir bet kurios demokratijos pagrindas; reiškia didelį susirūpinimą dėl neproporcingų ir savavališkų priemonių, kuriomis ribojama saviraiškos laisvė, žiniasklaidos laisvė ir galimybės gauti informaciją; smerkia tai, kad uždaryta daugiau kaip 160 žiniasklaidos priemonių, suimta daug žurnalistų ir žiniasklaidos

darbuotojų po mėginimo įvykdyti perversmą, paskelbti nepagrįsti ir neproporcingi nuosprendžiai ir iki praėjusių metų užblokuota daugiau kaip 114 000 interneto svetainių Turkijoje, įskaitant „Wikipedia“; atkreipia dėmesį į apribojimus, taikomus žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų, nagrinėjančių kurdų klausimą, teisėms; primygtinai ragina Turkiją kuo greičiau užtikrinti žiniasklaidos laisvę ir nedelsiant išlaisvinti ir išteisinti visus neteisėtai sulaikytus žurnalistus; ragina Turkijos valdžios institucijas parodyti, kad jos visiškai netoleruoja jokių fizinio ir žodinio piktnaudžiavimo ar grasinimų žurnalistams atvejų, ir leisti žiniasklaidos priemonėms, kurios buvo savavališkai uždarytos, vėl pradėti veiklą;

9. reiškia didelį susirūpinimą dėl mažėjančios erdvės pilietinei visuomenei ir pagrindinių teisių bei laisvių propagavimui; pabrėžia, kad sulaikyta daug aktyvistų, įskaitant žmogaus teisių gynėjus, ir nepaprastosios padėties metu ne kartą drausta rengti demonstracijas; ragina Turkiją paleisti visus įkalintus žmogaus teisių gynėjus, žurnalistus ir kitus asmenis, kurie sulaikyti pateikus nepagrįstus kaltinimus, ir panaikinti šiuos kaltinimus bei leisti jiems visomis aplinkybėmis vykdyti savo veiklą nesusiduriant su grėsmėmis ar kliūtimis; ragina Turkiją apsaugoti pagrindines visų piliečių, įskaitant tautines, religines ir seksualines mažumas, teises; primena, kad neapykantą kurstančias kalbas reglamentuojantys Turkijos teisės aktai neatitinka EŽTT praktikos; primygtinai ragina Turkijos vyriausybę ir parlamentą priimti įstatymą dėl neapykantos nusikaltimų, pagal kurį būtų galima apsaugoti visus mažumų narius nuo fizinių ir žodinių išpuolių, ir įvykdyti šalims kandidatėms keliamus Kopenhagos kriterijus, susijusius su pagarba mažumoms ir jų apsauga; ragina Komisiją ir valstybes nares padidinti savo apsaugą ir paramą, teikiamas žmogaus teisių gynėjams, kuriems kyla grėsmė Turkijoje, be kita ko, pasitelkiant dotacijas ekstremaliosios situacijos atvejais;
10. smerkia tai, kad savavališkai suimtas garsus ir gerbiamas Turkijos pilietinės visuomenės veikėjas Osman Kavala ir jis kalinamas daugiau nei metus nepateikiant jokių kaltinimų; pasižada ir toliau labai atidžiai stebėti jo atvejį ir ragina nedelsiant besąlygiškai jį paleisti; nepitaria tam, kad 2018 m. lapkričio 16 d. sulaikyta 13 akademinės bendruomenės narių ir aktyvistų dėl Osmano Kavalos bylos; pažymi, kad 12 iš jų buvo paleisti po to, kai pateikė parodymus, ir kad vienas iš jų vis dar yra sulaikytas; prašo, kad pastarasis būtų paleistas į laisvę, kol bus pradėtas procesas, ir kad būtų panaikintas kitiems asmenims taikomas draudimas keliauti;
11. yra labai susirūpinęs dėl pagarbos religijos laisvei stokos, religinių mažumų, įskaitant krikščionis ir alevitus, diskriminacijos ir smurto dėl religinių priešasčių; pabrėžia, kad bažnyčios ir toliau susiduria su problemomis steigiant maldos namus arba toliau naudojant jų patalpas; ragina Turkijos valdžios institucijas skatinti teigiamas ir veiksmingas reformas minties, sąžinės ir religijos laisvių srityje ir suteikti galimybę religinėms bendruomenėms įgyti juridinio asmens statusą, sudarant sąlygas labdaros fondams išsirinkti savo valdymo organus, panaikinti visus apribojimus, susijusius su dvasininkų mokymu, skyrimu ir pareigų perėmimu, laikantis atitinkamų EŽTT sprendimų ir Venecijos komisijos rekomendacijų, taip pat panaikinti bet kokios formos religiniais motyvais grindžiamą diskriminaciją ar kliūtis; ragina Turkiją gerbti Ekumeninio patriarchyto išskirtinį pobūdį ir svarbą ir pripažinti jo kaip juridinio asmens statusą; pakartoja, jog reikia leisti vėl atidaryti Chalkės seminariją ir panaikinti visas kliūtis jai tinkamai veikti; ragina paskelbti rinkimų taisykles, skirtas nemusulmoniškiems fondams; teigiamai vertina tai, kad Turkijos vyriausybė grąžino 50

aramėjų bažnyčių, vienuolynų ir kapinių Mardine, ir ragina Turkijos valdžios institucijas taip pat gražinti atitinkamą žemę jos teisėtiems savininkams; atkreipia dėmesį į saugumo priemonių poveikį Tur Abdino gyventojams ir ragina Turkiją užtikrinti, kad būtų išsaugota gyventojų prieiga prie švietimo, ekonominės veiklos ir religinių vietų; primygtinai ragina Turkiją dėti visas pastangas siekiant išvengti aramėjų kultūros paveldo sunaikinimo dėl vykstančių Ilisu užtvankos parengiamųjų darbų; primygtinai ragina Turkijos valdžios institucijas rimtai kovoti su visomis antisemitizmo apraiškomis visuomenėje;

12. reiškia susirūpinimą dėl LGBTI asmenų žmogaus teisių pažeidimų, visų pirma dėl pakartotinių šalyje vis dar nustatomų draudimų rengti LGBTI eitynes ir su LGBTI susijusius renginius, nepaisant nepaprastosios padėties panaikinimo, ir ragina nedelsiant panaikinti šiuos diskriminacinius draudimus; ragina Turkiją imtis tinkamų priemonių siekiant užkirsti kelią prieš nepalankioje padėtyje esančias grupes, pvz., romus ir Sirijos pabėgėlius bei prieglobsčio prašytojus, nukreiptą neapykantą kurstančią kalbą ar nusikaltimus ir už juos bausti ir ragina dėti ilgalaikes pastangas siekiant pagerinti jų padėtį; ragina Turkiją visapusiškai įgyvendinti 2016–2021 m. Romų integracijos strateginį planą, ypatingą dėmesį skiriant kovai su priešišku romams, užtikrinti galimybes romams gauti įperkama kokybišką būstą, apsaugoti jų galimybes gauti išsilavinimą ir imtis priemonių siekiant užkirsti kelią mokyklos nebaigimui, kovoti su segregacija ir didinti romų užimtumo lygį; susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad padaugėjo vadinamųjų nužudymų dėl garbės; ragina Turkiją suderinti savo vidaus teisės aktus su Europos Tarybos Stambulo konvencija dėl smurto prieš moteris prevencijos ir kovos su juo; ragina Turkiją užtikrinti visapusišką visų piliečių lygybę ir spręsti problemas, su kuriomis susiduria mažumų nariai, visų pirma susijusias su švietimu ir nuosavybės teisėmis; primena, kad svarbu visapusiškai įgyvendinti Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos rezoliuciją dėl Imbrozo ir Tenedo salų, ir ragina Turkiją padėti repatrijuoti mažumų šeimas, kurios nori grįžti į šias salas; palankiai vertina tai, kad Imbrozo saloje atidaroma graikų mažumos mokykla, nes tai yra teigiamas žingsnis;
13. ragina Turkijos vyriausybę gerbti ir visapusiškai įgyvendinti teisinius įsipareigojimus, kuriuos ji prisiėmė kultūros paveldo apsaugos srityje, ir, visų pirma, sąžiningai parengti integruotą graikų, armėnų, asirų ir kito kultūros paveldo, sunaikinto ar sugriauto per pastarąjį amžių, sąrašą; ragina Turkiją ratifikuoti 2005 m. UNESCO konvenciją dėl kultūros raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo; ragina Turkiją bendradarbiauti su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, visų pirma su Europos Taryba, neteisėtos prekybos kultūros paveldu ir jo tyčinio naikinimo prevencijos ir kovos su jais srityje;
14. yra labai susirūpinęs dėl padėties Turkijos pietrytinėje dalyje ir rimtų įtarimų dėl žmogaus teisių pažeidimų, pernelyg didelio jėgos naudojimo, kankinimų ir griežto teisės į nuomonės bei saviraiškos laisvę apribojimo, taip pat politinio dalyvavimo pietrytinėje dalyje, ypač po to, kai 2015 m. žlugo kurdų klausimo sprendimo procesas, kaip dokumentais patvirtino JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuras ir žmogaus teisių gynėjai Turkijoje; pakartoja, kad griežtai smerkia tai, jog Kurdistano darbininkų partija (PKK), kuri nuo 2002 m. įtraukta į ES teroristinių organizacijų sąrašą, vėl griebėsi smurto; pabrėžia, kad reikia skubiai atnaujinti patikimą politinį procesą, kuris padėtų taikiai išspręsti kurdų klausimą; ragina Turkiją nedelsiant iširti visus rimtus įtarimus dėl žmogaus teisių pažeidimų ir žudymų ir leisti tarptautiniams stebėtojams vykdyti nepriklausomą stebėseną; yra susirūpinęs dėl istorinio paveldo vietų sunaikinimo

pietrytinėje dalyje, įskaitant senovinę Suro vietą Dijarbakyre, kuri buvo įtraukta į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą, nes šiuo veiksmu keliama grėsmė kurdų tapatybės ir kultūros išsaugojimui Turkijoje;

15. susirūpinęs pažymi, kad nepaprastosios padėties laikotarpiu pietrytinėje dalyje buvo atleista iš pareigų ir (arba) areštuota labai daug merų ir merų pavaduotojų ir kad vyriausybė paskyrė juos pakeičiančius patikėtinius; pažymi, kad dėl to vietos lygmeniu nebuvo demokratiškai atstovaujama didelei daliai Turkijos gyventojų; mano, kad 2019 m. kovo mėn. vyksiančius savivaldybių rinkimus reikia traktuoti kaip svarbią progą siekiant vėl visapusiškai įtvirtinti tiesioginių demokratinį įgaliojimų principą;
16. susirūpinęs pažymi, kad nepaprastą padėtį ir tam tikromis nuostatomis pagal konstitucinės reformos paketą buvo dar labiau apribotas Didžiojo Nacionalinio Medžliso pajėgumas vykdyti savo pagrindinį demokratinės kontrolės ir atskaitomybės užtikrinimo vaidmenį; labai susirūpinęs atkreipia dėmesį į dviejų Respublikonų liaudies partijos narių suėmimą ir į tai, kad buvo ypač marginalizuota Liaudies demokratinė partija ir daugelis jai priklausančių įstatymų leidėjų buvo suimti dėl tariamos paramos teroristinei veiklai; ragina paleisti visus Didžiojo Nacionalinio Medžliso narius, sulaikytus dėl pasakytų kalbų ir veiksmų, kurių jie ėmėsi vykdydami savo parlamentinę veiklą; pabrėžia, kad Didysis Nacionalinis Medžlisas turėtų būti svarbiausia Turkijos demokratijos institucija ir turėtų atstovauti visiems piliečiams vienodomis sąlygomis; apgailestauja dėl aukšto rinkimų slenksčio, dėl kurio apribojamas tikras politinis atstovavimas ir neatspindima Turkijos pliuralistinė visuomenė;
17. smerkia tebesitęsiantį opozicijos lyderio ir kandidato į prezidentus Selahattino Demirtašo sulaikymą; teigiamai vertina EŽTT sprendimą jo bylos klausimu, kuriame Turkijos valdžios institucijos raginamos jį nedelsiant paleisti; pabrėžia, kad EŽTT taip pat nusprendė, kad sulaikant S. Demirtašą buvo siekiama svarbiausio slapto tikslo slopinti pliuralizmą ir riboti politinių diskusijų laisvę; smerkia Turkijos valdžios institucijų poziciją, kuria prieštaraujama šiam sprendimui; tikisi, kad Komisija ir valstybės narės labai atidžiai stebės šį atvejį, ir ragina nedelsiant ir besąlygiškai paleisti S. Demirtašą;
18. ragina ES ir valstybes nares stiprinti savo apsaugą ir paramą, teikiamas žmogaus teisių gynėjams, kuriems kyla grėsmė Turkijoje, be kita ko, teikiant skubias dotacijas, ir užtikrinti, kad ES delegacijos, valstybių narių ambasados ir konsulatai visapusiškai įgyvendintų ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų;
19. pabrėžia kovos su korupcija svarbą ir atkreipia dėmesį į 2018 m. ataskaitos dėl Turkijos išvadas, kad korupcija tebėra paplitusi daugelyje sričių ir toliau išlieka rimta problema; yra susirūpinęs dėl to, kad rezultatai korupcijos bylų tyrimo, baudžiamojo persekiojimo ir apkaltinamųjų nuosprendžių srityje tebėra prasti, ypač tai pasakytina apie aukšto lygio korupcijos atvejus;
20. primena, kad Venecijos komisija įvertino, jog konstituciniais pakeitimais, susijusiais su prezidentinės sistemos įvedimu, neužtikrinama pakankama stabdžių ir atsvarų sistema, taip pat keliama grėsmė vykdomųjų ir teisminių institucijų valdžių padalijimui; be to, primena, kad Europos Parlamentas ragino Turkijos vyriausybę įgyvendinti konstitucinius ir teisinius pakeitimus ir reformas bendradarbiaujant su Venecijos komisija, o praėjusiais metais taip pat ragino oficialiai sustabdyti stojimo derybas, jei

konstitucinė reforma būtų įgyvendinta nepakeista, nes tai nesuderinama su Kopenhagos kriterijais;

21. atsižvelgdamas į visas minėtas aplinkybes, rekomenduoja Komisijai ir Europos Sąjungos Tarybai, laikantis derybų programos, oficialiai sustabdyti stojimo derybas su Turkija; vis dėlto tebėra įsipareigojęs vykdyti demokratinį ir politinį dialogą su Turkija; prašo Komisijos naudoti lėšas, šiuo metu skiriamas pagal Pasirengimo narystei paramos priemonę (PNPP II ir ateityje –PNPP III), kad, naudojant šiuo tikslu skirtą finansinį paketą, kurį tiesiogiai valdo ES, paremtų Turkijos pilietinę visuomenę, žmogaus teisių gynėjus ir žurnalistus ir padidintų galimybes puoselėti žmonių tarpusavio ryšius ir akademinį dialogą, padėtų Turkijos studentams patekti į Europos universitetus, o žurnalistams – į žiniasklaidos platformas, siekiant apsaugoti demokratijos vertybes ir principus, žmogaus teises bei teisinės valstybės principą, ir juos skatinti; nepažeidžiant Europos Sąjungos sutarties 49 straipsnio, tikisi, kad Turkijos ir ES santykiai bus iš naujo apibrėžti atsižvelgiant į veiksmingą partnerystę; pabrėžia, kad bet koks ES ir Turkijos tarpusavio politinis įsipareigojimas turėtų būti pagrįstas sąlygomis, susijusiomis su pagarba demokratijai, teisinės valstybės principui ir pagrindinėms teisėms;
22. pažymi, kad, nors stojimo į ES procesas tik jam prasidėjus suteikė stiprų impulsą Turkijoje vykdyti reformas, per pastaruosius kelerius metus labai pablogėjo padėtis teisinės valstybės ir žmogaus teisių srityse; primena, kad tuo metu, kai Turkijos vyriausybė įsipareigojo vykdyti svarbias reformas, Parlamentas ne kartą ragino pradėti derybas dėl 23 skyriaus (Teisminės institucijos ir pagrindinės teisės) ir 24 skyriaus (Teisingumas, laisvė ir saugumas); labai apgailestauja, kad dėl nuolatinio Tarybos blokavimo nebuvo galima visapusiškai panaudoti stojimo priemonių;
23. pabrėžia, kad dėl muitų sąjungos modernizavimo būtų toliau sustiprinti jau ir taip stiprūs Turkijos ir ES ekonominiai ryšiai ir užtikrinta, kad Turkija išliktų ekonomiškai susieta su ES; todėl mano, kad reikėtų palikti galimybę modernizuoti ir atnaujinti 1995 m. ES ir Turkijos muitų sąjungą siekiant įtraukti atitinkamas sritis, pvz., žemės ūkio, paslaugų ir viešųjų pirkimų sritis, kurioms muitų sąjunga šiuo metu netaikoma; primena, kad Turkija yra penkta pagal dydį ES prekybos partnerė, o ES – didžiausia Turkijos prekybos partnerė, kad ES valstybės narės vykdo du trečdalius tiesioginių užsienio investicijų (TUI) Turkijoje ir kad Turkija yra svarbi ES augimo rinka; mano, kad modernizavimas suteiktų vertingą galimybę nustatyti demokratijos rėmimo sąlygas, užtikrinti teigiamą poveikį ir galimybę parengti veiksmų planą, pagal kurį muitų sąjunga būtų modernizuojama kartu Turkijai konkrečiai gerinant demokratines reformas demokratijos, žmogaus teisių, pagrindinių laisvių ir teisinės valstybės srityse, taip pat siekiant tikros ir atviros pilietinės visuomenės erdvės ir pliuralizmo; be to, mano, kad muitų sąjungos modernizavimas suteiktų svarbią progą vesti politinį dialogą dėl socialiniu ir aplinkos požiūriu darnaus ekonominio vystymosi ir klimato kaitos, taip pat darbo teisių Turkijoje; ragina Komisiją pradėti parengiamąjį darbą siekiant modernizuoti muitų sąjungą, kai tik Turkijos vyriausybė patvirtins, kad yra pasirengusi vykdyti svarbias reformas; ragina Komisiją į modernizuotą muitų sąjungą įtraukti nuostatą dėl žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių, užtikrinant, kad žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės būtų pagrindinė sąlyga; primena, kad dabartinės muitų sąjungos teikiamos galimybės nepanaudojamos visapusiškai tol, kol Turkija visiškai neįgyvendins papildomo protokolo visų valstybių narių atžvilgiu;

24. nurodo, kad norint plėtoti pliuralistinę visuomenę itin svarbi profesinių sąjungų laisvė ir socialinis dialogas; apgailestauja dėl trūkumų teisės aktuose, susijusiuose su darbo ir profesinių sąjungų teisėmis, ir pabrėžia, kad teisė jungtis į organizacijas, teisė į kolektyvines derybas ir teisė streikuoti yra pagrindinės darbuotojų teisės; labai apgailestauja dėl to, kad narystė profesinėje sąjungoje dažnai laikoma kriminaliniu įrodymu teismo bylose; mano, kad tokia pozicija galėtų kelti dar didesnę grėsmę profesinių sąjungų padėčiai šalyje; yra labai susirūpinęs dėl statant naująjį Stambulo oro uostą darbuotojams sudaromų darbo sąlygų, nes pranešama, kad nuo statybų pradžios 2015 m. gegužės mėn. dėl nelaimingų atsitikimų darbe žuvo 38 darbuotojai, o 31 asmuo, įskaitant profesinės sąjungos vadovą, yra kalinami dėl to, kad protestavo dėl prastų darbo sąlygų ir mažo bei nereguliariai mokamo darbo užmokesčio; ragina Turkijos valdžios institucijas glaudžiai konsultuotis su atitinkamomis profesinėmis sąjungomis dėl statybų aikštelėje būtinų darbuotojų apsaugos priemonių, atlikti išsamų žūčių ir sužalojimų tyrimą ir leisti profesinėms sąjungoms visapusiškai bendrauti su susijusiais darbuotojais; reiškia susirūpinimą dėl vaikų darbo problemos, visų pirma tokiuose sektoriuose kaip žemės ūkis ir sezoninis darbas; atkreipia dėmesį į Turkijos vyriausybės pastangas suteikti pabėgėliams, kurie naudojami laikina apsauga Turkijoje, teisę dirbti, gavus atitinkamą leidimą; pažymi, kad daugiau kaip 20 000 darbo leidimų išduota sirams ir kad šie leidimai apima tam tikras sąlygas, susijusias su minimaliu darbo užmokesčiu ir socialine apsauga; pažymi, kad, nepaisant šių pastangų, daug sirų ir toliau įvairiuose sektoriuose ir daugelyje Turkijos provincijų dirba be leidimo; pabrėžia, kad kalba vis dar yra viena iš didžiausių kliūčių Sirijos darbuotojams;
25. ragina Turkijos vyriausybę sustabdyti savo planus statyti Akuju atominę elektrinę; ragina Turkiją laikytis Espo konvencijos; prašo Turkijos vyriausybės įtraukti kaimyninių šalių, pvz., Graikijos ir Kipro, vyriausybės arba bent su jomis konsultuotis toliau plėtojant Akuju elektrinės projektą;
26. pažymi, kad Turkijos piliečiams, ypač studentams, akademinės bendruomenės, verslo atstovams ir žmonėms, turintiems šeimos ryšių ES valstybėse narėse, labai svarbus vizų režimo liberalizavimas; ragina Turkijos vyriausybę visapusiškai įvykdyti 72 kriterijus, nurodytus vizų režimo liberalizavimo veiksmų plane; pabrėžia, kad Turkijos kovos su terorizmu teisės aktų persvarstymas yra pagrindinė sąlyga siekiant užtikrinti pagrindines teises ir laisves; ragina Turkiją dėti būtinas pastangas, kad likę kriterijai būtų įvykdyti; pabrėžia, kad vizų režimo liberalizavimas bus įmanomas tik tada, kai bus visapusiškai, veiksmingai ir nediskriminuojant įvykdyti visi kriterijai;
27. primena, koks svarbus Turkijos vaidmuo reaguojant į migracijos krizę, kurią sukėlė karas Sirijoje; mano, kad Turkija ir jos gyventojai parodė didelį svetingumą, suteikdami pastogę daugiau kaip 3,5 mln. pabėgėlių iš Sirijos; pabrėžia, kad Turkijoje yra maždaug milijonas mokyklinio amžiaus sirų vaikų, iš kurių 60 proc. įtraukti į Turkijos mokyklų sąrašus; atsižvelgia į 2016 m. kovo 18 d. ES ir Turkijos pareiškimą; primygtinai ragina Turkiją laikytis negražinimo principo; apgailestauja dėl to, kad pagal 2011–2012 m. PNPP programą ES finansavo šarvuotų stebėjimo automobilių „Cobra II“ įsigijimą, ir ragina Komisiją atidžiai stebėti, kaip naudojama įranga, (bendrai) finansuota pagal ES programas, ir ar veiksmingai įgyvendinamas negražinimo principas, ypač Sirijos pasienyje; ragina ES ir jos valstybes nares laikytis savo pažado, susijusio su didelio masto perkėlimu, ir užtikrinti, kad būtų teikiami tinkami finansiniai ištekliai ilgalaikiai Sirijos pabėgėlių Turkijoje paramai; atkreipia dėmesį į Europos Audito Rūmų 2018 m.

specialiąją ataskaitą, kuria raginama veiksmingiau ir skaidriau skirti ir skirstyti lėšas; atkreipia dėmesį į tai, kad didėja Sirijos pabėgėlių netikrumas dėl jų laikinos apsaugos Turkijoje perspektyvų, ir ragina Turkiją apsvarstyti strategijas, kuriomis būtų užtikrinta didesnė socialinė sanglauda tose vietovėse, kuriose yra didelių pabėgėlių iš Sirijos bendruomenių, taip pat ilgesnio laikotarpio socialinė ir ekonominė bei kultūrinė įtrauktis ir tinkama bei veiksminga prieiga prie švietimo ir profesinio mokymo paslaugų; ragina Komisiją ir toliau neprarasti budrumo ir užtikrinti, kad tais atvejais, kai naudojamos ES lėšos, būtų tinkamai paisoma pabėgėlių teisių ir kad būtų imamasi veiksmų siekiant užkirsti kelią vaikų darbui, seksualiniam vaikų išnaudojimui ir kitiems žmogaus teisių pažeidimams;

28. pažymi, kad ES ir jos valstybėms narėms bei Turkijai yra svarbu išlaikyti glaudų dialogą ir bendradarbiavimą užsienio politikos ir saugumo klausimais; ragina bendradarbiauti ir toliau derinti pozicijas užsienio politikos, gynybos ir saugumo klausimais, įskaitant bendradarbiavimą kovos su terorizmu srityje; primena, kad Turkija taip pat yra ilgalaikė NATO aljanso narė ir yra vienoje pagrindinių geostrateginių vietų regiono ir Europos saugumui palaikyti; pažymi, kad NATO struktūroje ES ir Turkija toliau bendradarbiauja (karinės) strateginės svarbos klausimais; todėl ragina Turkiją vėl bendradarbiauti su ES valstybėmis NATO narėmis pagal NATO tęstinę bendradarbiavimo su ne ES šalimis programą;
29. gerai vertina Turkijos derybas dėl memorandumo dėl Idlibo; apgailestauja dėl to, kad pranešama, jog Turkijos remiamos Laisvosios Sirijos armijos ginkluotosios grupuotės užgrobė, plėšė ir sunaikino civilių kurdų turtą Šiaurės Sirijos Afrino rajone; tvirtina, kad Turkija ir Afrine veikiančios Laisvosios Sirijos armijos grupuotės turėtų išmokėti kompensacijas perkeltiems gyventojams, kurių turtą jie užgrobė, sunaikino arba plėšė, ir jos neturėtų nuolat atiminėti iš gyventojų jų turto; nerimauja dėl pranešimų apie įvairius pažeidimus Afrine, kuriuos dažniausiai vykdo Sirijos ginkluotosios grupuotės, kurioms įrangą ir ginklus tiekia Turkija, taip pat pačios Turkijos ginkluotosios pajėgos, kurios tariamai perėmė kai kurių mokyklų kontrolę ir sutrikdė vaikų mokymą; yra susirūpinęs dėl to, kad Turkija taip pat siekia pakeisti demografinę pusiausvyrą Afrino kantone perkeldama Sirijos arabų sunitų pabėgėlius iš Turkijos į kurdų gyvenamą regioną; ragina Turkijos vyriausybę atsisakyti kaltinimų visiems šiems piliečiams, kurie kritikavo Turkijos karinius veiksmus Sirijoje, ir taip gerbti teisę į žodžio laisvę;
30. pakartoja, kad svarbu palaikyti gerus kaimyninius santykius; atsižvelgdamas į tai, ragina Turkiją, laikantis JT Chartijos nuostatų ir tarptautinės teisės, dėti daugiau pastangų siekiant išspręsti esamas dvišales problemas, įskaitant neišspręstus teisinius įsipareigojimus ir ginčus su artimiausiomis kaimyninėmis šalimis dėl sausumos ir jūrų sienų bei oro erdvės; dar kartą ragina Turkijos vyriausybę pasirašyti ir ratifikuoti Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją (UNCLOS); primygtinai ragina Turkijos vyriausybę nutraukti nuolatinius Graikijos oro erdvės ir teritorinių vandenių pažeidimus, taip pat gerbti visų savo kaimynų teritorinį vientisumą ir suverenumą; apgailestauja dėl to, kad Turkijos Didžiojo Nacionalinio Medžliso paskelbti grasinimai karo veiksmais Graikijai vis dar neatšaukti;
31. palankiai vertina pastangas vadovaujant JT generaliniam sekretoriui atnaujinti derybas dėl Kipro suvienijimo; pakartoja, kad pritaria teisingam, visapusiškam ir perspektyviam susitarimui, pagrįstam dviejų bendruomenių, dviejų zonų federacija, kuri turėtų vieną

tarptautinį teisės subjekto statusą, vieną aukščiausiąją valdžią ir vieną pilietybę ir kurioje abi bendruomenės būtų politiškai lygios, kaip apibrėžta atitinkamose JT Saugumo Tarybos rezoliucijose, vadovaujantis tarptautine teise bei ES *acquis* ir laikantis principų, kuriais grindžiama Sąjunga; atkreipia dėmesį į JT generalinio sekretoriaus pasiūlytą programą ir jo raginimą atnaujinti derybas, remiantis 2017 m. Kransmontanos procese jau pasiektais susitarimais; ragina ES ir jos valstybes nares imtis aktyvesnio vaidmens siekiant, kad derybos būtų sėkmingai užbaigtos; dar kartą ragina visas susijusias šalis, visų pirma Turkiją, įsipareigoti siekti visapusiško sprendimo ir prisidėti jo siekiant; ragina Turkiją pradėti karinių pajėgų išvedimą iš Kipro, perduoti užtvirtą Famagustos zoną Jungtinėms Tautoms pagal JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 550 ir susilaikyti nuo veiksmų, keičiančių demografinę salos pusiausvyrą, vykdant neteisėtą gyvenviečių politiką; pabrėžia, kad būtina įgyvendinti ES *acquis* visoje saloje; šiuo atžvilgiu pripažįsta tolesnį dviejų bendruomenių *ad hoc* komiteto darbą dėl pasirengimo narystei ES; įsipareigoja stiprinti savo pastangas siekiant bendradarbiauti su Kipro turkų bendruomene jai rengiantis visapusiškai integruotis į ES po to, kai bus išspręstas Kipro klausimas, ir ragina Komisiją padaryti tą patį; giria svarbų dviejų bendruomenių Be žinios dingusių asmenų paieškos komiteto, kuris ieško ir turkų kilmės, ir graikų kilmės dingusių kipriečių, darbą ir palankiai vertina tai, kad buvo užtikrintos geresnės galimybės pateikti į atitinkamas vietas, įskaitant karines zonas; ragina Turkiją padėti šiam komitetui, teikiant informaciją iš savo karinių archyvų; pripažįsta, kad Kipro Respublika turi teisę sudaryti dvišalius susitarimus dėl savo išskirtinės ekonominės zonos; primena savo raginimą Turkijai visapusiškai gerbti visų valstybių narių suverenias teises, įskaitant teises, susijusias su gamtos išteklių žvalgymu ir eksploatavimu, laikantis ES *acquis* ir tarptautinės teisės; primygtinai ragina Turkiją siekti taikaus ginčų sprendimo ir susilaikyti nuo bet kokių grasinimų ar veiksmų, kurie galėtų turėti neigiamą poveikį geriems kaimyniniams santykiams;

32. ragina Turkiją ir Armėniją dėti pastangas siekiant normalizuoti santykius; pabrėžia, kad Turkijos ir Armėnijos sienos atidarymas galėtų pagerinti santykius, ypač atsižvelgiant į tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir ekonominę integraciją;
33. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybėms narėms, Turkijos vyriausybei ir Turkijos Didžiajam Nacionaliniam Medžlisui ir prašo ją išversti į turkų kalbą.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE

Priėmimo data	20.2.2019
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 47 -: 7 0: 10
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Michèle Alliot-Marie, Francisco Assis, Goffredo Maria Bettini, Mario Borghezio, Victor Boștinaru, Elmar Brok, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Javier Couso Permuy, Georgios Epitideios, Knut Fleckenstein, Anna Elzbieta Fotyga, Eugen Freund, Michael Gahler, Iveta Grigule-Pēterse, Tunne Kelam, Stelios Kouloglou, Ilhan Kyuchyuk, Ryszard Antoni Legutko, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, David McAllister, Tamás Meszerics, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Tonino Picula, Kati Piri, Julia Pitera, Jozo Radoš, Michel Reimon, Anders Sellström, Alyn Smith, Jordi Solé, Dobromir Sośnierz, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, Charles Tannock, László Tőkés, Ivo Vajgl, Geoffrey Van Orden, Hilde Vautmans
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Asim Ademov, Laima Liucija Andrikienė, Tanja Fajon, Doru-Claudian Frunzuličă, Takis Hadjigeorgiou, Marek Jurek, Javi López, Marietje Schaake, Renate Sommer, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat, Janusz Zemke, Źeljana Zovko
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	France Jamet, Agnes Jongerius, Ulrike Rodust, Kārlis Šadurskis, Vladimir Urutchev, Bogdan Andrzej Zdrojewski

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

47	+
ALDE	Iveta Grigule-Pēterse, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Ivo Vajgl, Hilde Vautmans
ECR	Anna Elżbieta Fotyga, Ryszard Antoni Legutko, Charles Tannock
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Michèle Alliot-Marie, Laima Liucija Andrikienė, Elmar Brok, Michael Gahler, Tunne Kelam, David McAllister, Alojz Peterle, Julia Pitera, Kārlis Šadurskis, Anders Sellström, Renate Sommer, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Željana Zovko
S&D	Francisco Assis, Goffredo Maria Bettini, Victor Boştinaru, Tanja Fajon, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Doru-Claudian Frunzuliță, Agnes Jongerius, Javi López, Andrejs Mamikins, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Kati Piri, Ulrike Rodust, Janusz Zemke
VERTS/ALE	Barbara Lochbihler, Tamás Meszerics, Michel Reimon, Alyn Smith, Jordi Solé, Bodil Valero

7	-
ALDE	Ilhan Kyuchyuk
EFDD	James Carver
ENF	Mario Borghezio, France Jamet
NI	Georgios Epitideios, Dobromir Sośnierz
PPE	Asim Ademov

10	0
ECR	Marek Jurek, Geoffrey Van Orden
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Takis Hadjigeorgiou, Stelios Kouloglou, Sabine Lösing, Marie-Christine Vergiat
PPE	László Tóké, Vladimir Urutchev
S&D	Demetris Papadakis

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaike